Ч. 100 Субота 6 (18) мая 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окремо жаданє і за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Димісия ґр. Кальнокого.

Мимо наставшого в наслідок виступленя Корони порозуміня межи міністром справ заграничних ґр. Кальноким а угорским президентом міністрів бар. Банфім не переставала ходити чутка, що ґр. Кальнокий таки уступить, бо знову подав ся до димісиї. Однакож чутку ту заперечували ще вчера рано віденьскі ґазети, аж ось нині наспіла вельми сензацийна депеша з Відня: „Потверджає ся вість, що ґр. Кальнокий подав ся дня 15 с. м. знову до димісиї, а Єго Вел. Цїсар приняв еї. Урядове оголошенє відручного письма Цїсарского має появити ся сими днями“. Вість ся викликала у Відни величезну сензацию, а Fremdenblatt оголосив еї окремим виданєм і каже, що принятє димісиї наступило ще 15 с. м. Можна припускати — кажуть нинїшні депеші — що вісти появившi ся на Угорщині о відкликаню нунция Аліярдіого, котрі знов означали мішанєсь до круга ділання міністра справ заграничних, спонукали его застановити ся рішучо над сею справою і предложити своє рішенє Є. Вел. Цїсареви. Для поясненя сего нехай послужить слідуюча кореспонденция Vaterland-у з Будапешту з дня 15 с. м.

„На нинїшнім засїданю палати панів викликав тут велике здивованє факт, що міністер при цїсарскім дворі бар. Йошіка, котрий яко член палати панів має також в нїй право голосованя, не з'явив ся при так важнім голосованю. (Розходило ся о закони в справі свобідного виконуваня релїґії та о рецепцию жидів. — *Ред.*) Був погляд, що его покликали якісь важні справи до Відня, але щоби ті справи стали ся так пекучими, щоби его здержали від голосованя, при котрім кождий голос мав велику вагу, сего якось не міг ніхто зрозуміти. Аж пізним вечером пояснила ся цїла загадка.

„Присутність бар. Йошіки у Відни показала ся конечною в наслідок нового конфлікту межи ґр. Кальноким а бар. Банфім, а також і бар. Банфі мусїв ще сего вечера виїхати до Відня, ще заким в палаті панів була залагоджена справа закона о рецепциї жидів. Показало ся іменно нове, нечуване надужитє президентом міністрів бар. Банфім довіря.

„Як звістно, приїхав тут був вчера рано бар. Йошіка і зараз нараді міністрів подав строго довірочну вість, що межи Сьвят. Престолом а міністерством справ заграничних завелась переписка (в справі відкликаня нунция Аліярдіого — *Ред.*) Бар. Банфі немав нічого пильнїйшого, як лиш дати свому бюрови прасовому приказ, щоби оно подало ту сензацийну вість ніби то о відкликаню нунция у вчерашних вечірних ґазетах, котру Pest Lloyd подав в дуже рішучім тонї а Vaterland оголосив еї разом з півурядовим запереченем. Дуже цїкавий побічний момент есть той, що та сензацийна вість появила ся у формі, подиктованій угорским бюром прасовим також в орґанї найскрайнїйшої лївици „Magyar Ertilap“ і що тим вийшла знову на верх звязь правительства Банфіого з антидинастичною прасою.

„Сей драстичний доказ зумляючої самоволї і нездібности, з якою теперішний президент міністрів Банфі мішає ся до справ заграничних, викликав остре запереченє ц. к. телеґрафічного бюра кореспонденцийного і Fremdenblatt-у, котре дуже нагадує звістне спростованє в Pol. Corr.

„Коли Fremdenblatt дивує ся, на якій похибцї могла розійти ся вість в Будапештї о відкликаню нунция в так рішучій формі, то мусїв очевидно настати на ново конфлікт межи міністром справ заграничних а президентом міністрів Банфім в повній силї. Що так есть, то о тім говорять в кругах правительственних з формальною розпукою....“

Дальше доказує згадана кореспонденция, що із способу, в який Pest. Lloyd оправдує правдивість своєї вісти о відкликаню нунция, виходить, що Pest. Lloyd уважає угорске бюро прасове за так само компетентнє забирати голос в справах заграничних як і бюро міністерства для справ заграничних.

Є. Вел. Цїсар принимав вчера на спільнїй авдиєнциї президента міністрів бар. Банфіого і міністра бар. Йошіку. Банфі вертає нині до Будапешту.

Budap. Corr. обговорюючи димісию ґр. Кальнокого каже, що зі становища політичного треба того жалувати, бо заслуги ґр. Кальнокого около удержаня европейского мира і могучости держави та розвою торговельно-політичних інтересів Австро-Угорщини суть незвичайні. Однакож залагодженє кризи в сїй формі не дало ся оминути, бо годі було зробити прецеденс, щоби конфлікт межи міністром для справ заграничних а угорским президентом міністрів переносив ся аж до ґазет.

Рівночасно доносять з Відня, що там приїхав посол з Букарешту ґр. Агенор Ґолуховский а приїзд его уважають за стоячий в звязи з іменованем его міністром для справ заграничних. Кажуть, що ґр. Кальнокий сам мав припоручити его Корові. Засї-

76)

РОЗБИШАКИ НА РІЦЇ МІСІСІПІ.

Повість з житя американьских полїщуків.

Фридриха Ґерстекера.

(Конець.)

Аделя кинулась свекрови на шию, а відтак подала руку молодому фермерови. Але хоч старий зовсїм тому не противив ся, щоби она сердечно поцїлувала его в уста, то все-таки пристанув, як би чогось заклопотаний і не хотїв дальше іти та все чогось оглядав ся за мулятом, котрий спокійно повів коня до стайнї. Ба, він ще раз крикнув за ним і хотїв, щоби він привів єму коня назад.

— Ходїть же бо на гору, тату — просила Аделя — Джемс зараз прийде. Нансї принесе відтак, що вам потреба.

Старий Ляйвлї стояв на однїй нозї а другу сховав поза тамту. Аделя споглянула случайно в долину і розсьміялась:

— Ха-ха-ха.... знову без черевиків.... все пе з вас той сам.... ой, Мр. Ляйвлї... Мр. Ляйвлї!

— Направду що суть там в торбі від сїдла — присягав ся старий і аж якось сумно споглядав за Деном, що заходив поза двір.

— Але вовняні пончохи загубили по дорозї — відозвав ся Кук і став сьміяти ся. — Як ми виїхали з Черокі, вложили они їх до капелюха, щоби відтак убрати, і от, видко, десь випали.

Старий Ляйвлї погрозив кулаком свому зятеви гільтаеви, але Аделя взяла его попід руку, та обіцяла, що нічого не скаже Мрс. Ляйвльовій старшій і повела его на гору.

Дан, видко, розголосив вже був по цїлім домі, бо з огорода прибіг Джемс, впрочім зовсїм здоровий, лиш що ще ліву руку носив на хустці, а в комнаті повитала їх сердечно Мрс. Дейтонова. Она була цїла в жалобі, а еї хороше, бліде і сумовите лице мало в собі щось дуже трогаючого. Але з радости, що побачила давних приятелїв, і она трохи зарумянила ся а очи еї заблисли якось живійше.

Кук і Ляйвлї мусїли тепер розповідати, що там чувати дома, що порабляє мати і дїточки — як має ся Босий і другі псн, чи корова все ще добре дає молока, а телякко чи все ще перевертає дійницю, і тисячні а тисячні річи про дім, поля й ліси. Лиш коли котрий з них хотїв щось згадати про ті страшні події в Гелені, то Аделя за кождий раз звернула на щось иншого, так що Кук наконець зміркував, що она не хоче тикати тої справи, та й сам заговорював старого, щоби той з чим не вимовив ся. Але старий Ляйвлї не зважав ані на знаки ані на міни, лиш все вертав до свого та може вже десятий раз зачинав від Гелени, як би конче хотїв о чімсь побалакати, що лежало єму на серци.

Наконець встала Мрс. Дейтонова, а шепнувши щось Аделї до уха, вийшла і пішла до своєї комнати.

— Ну... тепер вже говоріть, що хочете! відозвав ся Кук до старого, котрий здивований видивив ся на него — я ще в моїм житю не видів такого старого чоловіка...

— Але-ж Куку — сказав на то старий — аби я так цїле житє носив черевики і панчохи, коли знаю, до чого ти се говориш!

— Любі тату! — відозвав ся Джемс і приступив до старого, та взяв его за руку — не говоріть нічого про Гелену, коли при тім есть Мрс. Дейтонова. Ми нікому о тім не говоримо, щоби не віднавляти еї горя.

— Чей же она о тім знає — сказав на то старий.

— Ані словечка не знає, а коли-б довідала ся, то серце би їй пукло.

— Що — спитав Кук здивований — она ще о тім не знає, що Дейтон був потайним проводирем розбишаків і злочинцем, якого ще сьвіт не бачив?

— Не знає... та й не буде знати — сказав Джемс — ви собі пригадуєте, що ще того самого злощастного дня вивели еї на ферму і як то она, довідавшись про смерть свого чоловіка, думала, що він погиб в борбі против розбишаків, та відлежала відтак кілька недїль.

— Правда, правда — сказав Кук — та й вам обом так тогди дїстало ся, що доктор

даня спільних Делеґаций через наставшу кризу не будуть відложені і розпічнуть ся як вже постановлено дня 6 червня.

Перегляд політичний.

Віденьскі ґазети доносять згідно, що на предложене ґр. Кальнокого іменований ґр. Аґенор Голуховский міністром для справ заграничних а ґр. Кальнокий дістав разом з дуже ласкавим Найв. письмом звільняючим его з посади і висказуючим ему признане, брилянти до великої ленти ордера сьв. Стефана.

Дня 15 с. м. відбуло ся в Празі торжественне відкрите ческо-славяньскої вистави етноґрафічної. Президент вистави ґр. Лажаньский запрашав в своїй промові всї цивілїзовані народи, а особливо людність німецко-ческої части краю до оглядання вистави. По відкритю вистави вислано письмо з подякою до Є. Вел. Цїсаря.

З Відня доносять, що др. Люеґер старає ся довести до порозуміня межи антисемітами а лїбералами в радї громадскій.

З Петербурга доносять, що після нового розпоряджeня будуть приймати ся до т. зв. шкіл упривилейованих (лїцеї, школа права, корпуси кадетів і маринарки) лиш сини шляхти. Доси приймано також і синів міщан маючих титул дідичних почетних горожан.

Після вістий, наспівших з Льондону, мало хіньске правительство предложити Росиї, щоби она побудовала свою сибірску зелїзницю через Манджурию аж до порту Лазарева в Кореї і получила еї другою зелїзницею з Портом Артуром. Тим способом запанувала би Росия в цїлій північно-всхідній Азиї.

Новинки.

Львів дня 17 мая 1895.

— **Іменованя.** П. Мінїстер іменував контрольора головної каси почтової у Львові, Віктора Гаевского, головним касиером дирекциї почт у Львові; начальника заряду, Людвика Едера, старшим начальником заряду почтової філїї на Підзамчи; Йос. Пентака старшим контрольором при дирекциї почт у Львові.

— **Дирекция мужескої семинариї учительскої в Самборі** повідомляє: Дня 17 червня с. р. відбуде ся перед комісиєю екзамінацийною в Самборі іспит для жіночих робіт ручних. Кандидатки, котрі повнять учительскі обовязки при школах публичних, мають вносити поданя через свої власти, а инші, не займаючі посад просто до дирекциї ц. к. семинариї в Самборі до дня 8 червня. Вимагає ся скінченого 18-го року житя. До поданя належить долучити: 1) метрику родженя, 2) сьвідоцтво з відбутих наук, 3) сьвідоцтво моральности, если кандидатка не повнить в шкільництві фахових обовязків.

— **Іспит на катихитів** народних шкіл, учительских семинарий і середних шкіл відбуде ся в Станїславові дня 27 і 28 падолиста с. р.

— **Презенти** одержали: на Миколаїв, деканата холоївского в архіепархиї львівскій о. Іван Каранович, а в епархиї станїславівскій о. Мих. Вальпицкий на Потік золотий і Конст. Цїсик на Погорилівку на Буковинї.

— **Про розвій читальнї „Просьвіти“ в Надвірній** пишуть: Читальня розвиває ся хорошо — передовсїм дбає о материяльне піддвигнене своїх членів. І так: Дня 1 мая отворено при читальни касу позичкову з корінним фондом 100 зр. і щадницю. В той день відправив місцевий сотрудник і секретар читальнї о. Е. Шмериковский, в парохіяльнїй церкві богослужене на інтенцию щасливого веденя і успіху початого дїла. Того дня відбулось засїдане видїлу і полагоджено внесені поданя о позичку. Заходами читальнї спроваджено з Буковини один ваґон кукурузи. Спроваджене повело ся: члени закупивші кукурузу дуже задоволені. В сїй справі були помічними видїлови читальнї, Вп. о. Д. Воєвідка з Зеленої, др. Лев Воєвідка з Кіцманя і о. Билинкевич з Надвірної, за що на сїм місци складає їм читальня щиру подяку. Читальня заохочена удачею, задумує дальше заряджувати такі спроваджeня. Одна лише справа веденя сьпіву хорального якось заснїтилась, а в тім вже вина самих членів сьпіваків, котрі бодай раз на тиждень в недїлю, не ласкаві зійтись в комплеті, щоби де чого научитись. Так не повинно бути! Сю увагу най возьмуть собі сьпіваки до серця та точнїйше віддадуть ся науцї сьпіву!

— **Добрий примір до наслїдуваня.** В Балківцях на Буковинї взяла ся шкільна молодіж охочо до нищеня хрущів маєвих. Вже минувшого року розпочала ся борба против шкідників і в протягу 9 днїв знищило ся 217 лїтрів хрущів, т. є. 6 чверток; отже для будучности знищило ся $22^{1}/_{2}$ корцїв, коли рахувати $^{1}/_{3}$ на самцї а $^{2}/_{3}$ на самички, з котрих кожда самичка може 20 явчок знести. Окрім того збирали дїти і мотилї шкідливі, котрих аж 6237 знищило ся. Для заохоти до збираня дістають дїти за 1 лїтер хрущів неживих 1 кр. Минувшого року виплачено 2 зр. $11^{1}/_{2}$ кр. за хрущі, а 1 зр. 20 кр. за мотилї. Учитель відбирає хрущі і мотилї, провадить рахунок і виплачує премії. Потрібний фонд удержує ся з добровільних складок, на котрий найбільше жертвують всч. о. Іван Гостюк, п. В. Яворский і учитель І. Л.

— **Заборонені турецкі льоси.** Передвчера зарядила краківска дирекция скарбу ревізиї, щоби виловити турецкі льоси, котрих обіг заборонений в Австриї. Ті льоси були заборонені ще 1889 року, а находячі ся тодї в обігї в державі одержали стемплї з 1888 року. Крім тих остемпльованих льосів піякі инші турецкі льоси не могли спроваджувати ся до Австриї навіть за додатковим остемпльованем. Однако деякі мантії спроваджували турецкі льоси і остемпльовували їх в той спосіб, що скуповували зужиті стемплї з 1888 року, чистили їх, наліплювали на льоси і прибивали фальшовані державні печатки. Обманьство уходило досить довго; турецкі льоси в той фальшивий спосіб остемпльовані появили ся в обороті в такій скількости, що на віденьскій біржи могло прийти до краху, т. є. що ті папери могли стратити вартість. Отже за такими льосами глядали оногди в Кракові і на Подґуржу. Ревізиї повели ся, бо найдено до півтора тисяча турецких льосів вже сфабрикованих, або вижидаючих фабрикациї, а крім того богато листів, відносячих ся до спроваджуваня льосів, а вказуючих, що оборот тими паперами був ведений в Кракові на великі розміри. Ревізиї зроблено у 55 „банкирів“. Вартість одного такого турецкого льосу виносить 400 франків, а їх теперішний курс 83 франків.

— **Уличні забуреня** лучили ся дня 13 і 14 мая у Львові, викликані кількома робітниками

таки на силу вислав вас з Арканзаса; а ми все думали, що она наконець довідаєсь правди.

— Она би того не пережила — відповів Джемс. — Аделя дуже того пильнує, щоби хтось їй того не сказав. Навіть ґазет длятого не тримаємо, так що й я сам не знаю, що тогди діяло ся, хоч я з початку сам був при тім. Але отсю памятку буду ще мусїв якийсь час носити; я лиш рад, що не дав собі відоймити руки, хоч як мене тогди доктор Менров просив о то.

— Доктор від трупів грав тогди велику ролю — сказав Кук і аж задрожав — а чи тїло Дейтона, котре він мусїв забальсамувати, вже прийшло.

— Прийшло — відповів Джемс — ми похоронили его таки в нашім огородї, а Мрс. Дейтонова що дня ходить туди о тій годинї, коли з ним розпращала ся в Гелєнї. От і тепер туди пішла — тілько еї потїхи!

— То другим, що менше завинили, гірше повело ся — відповів Кук понуро — Дейтон погиб бодай в борбі, але его товариші....

— Отже то правда, що розповідають? — спитав Джемс зтиха.

Кук потакнув головою, а старий Ляйвлї шептав:

— Так то, так.... Джіммі, то був лихий день, і можеш тепер бути рад з того, що ти тогди лежав на постели і нїчого не знав. — Я від того часу не можу вже пити води з Місісіпі, бо менї все видить ся, що цїла ріка повна крови. Подумай собі, шїстдесять і чотири людий взяли комісареви полїциї та й....

— Прошу вас, тату.... не говоріть о тім — просив Кук — дайте спокій помершим.... страшно відпокутували. Я вже волю отверту борбу, як то ми еї були з початку розпочали, а то Том Барнвель, котрого ви тогди разом зі мною вивели з арешту, найславнїйше поставив ся. Вилїз сам один на поклад „Ван Бурена“ межи розбишаків, вишукав собі свого серед тої ватаги і потягнув его з собою у воду.

— Але той вирвав ся від него — сказав старий Ляйвлї — бодай видїли его, як він втїкав до лїса.

— Та не втїк — відповів Кук — бо Бредшав зараз по тім его імив. Я сам видїв, як він тягнув его до ріки — пішов собі туди, куди й другі.

— А що-ж стало ся з Барнвельом? — спитав Джемс.

— Не знаю — відповів старий Ляйвлї — Еджворт, той фермер з Індияни, що то він був причиною того, що так борзо і щасливо взяли остров, побув ще кілька днїв в Гелєнї, і поїхав відтак на якімсь пароходї горі рікою, а Том остав ся і здаєсь, поїхав пізнїйше до Ню-Орлеану; мабуть хотїв дістати ся до Тексасу. А що-ж твій Дан, Джіммі, видко, єму тут не зле — а давні штуки вже забув?

— Наука не пішла в лїс — відповів Джемс — добрий з него хлописко; Аделя вже писала до Аткінса до Тексасу, що его мурин у нас і що ми хочемо его задержати. Я післав лист до Смарта, котрий мабуть вже его передав.

— От нагадав Смарта — відозвав ся старий Ляйвлї — а де-ж він тепер обертає ся? — В Гелєнї випродав ся зовсім і чотирнайцять днїв тому, як звідтам виїхав. Єго жінка каже, що він поїхав з О'Тулем до Ню-Орлеану і хоче там купити собі нове устроєне, котре думає ужити тут в Джорджії. Чи то правда?

— А вже-ж — відповів Джемс — я купив тут в Черокі для него готель Бункер Гілль і від вчера сподїваю ся его що хвиля, щоби з ним все проче залагодити.

— А він дїйстно прийде сюди? — спитав Кук борзо.

— Джентльмен ще дома? — відозвав ся в сїй хвили на долинї в алеї якийсь знакомий голос, а Кук виглянув чим скорше через вікно і крикнув на долину:

— Смарт.... галльо.... як же ся маєте в Джорджії?

— Добре.... незвичайно — відповів Смарт і кланяючись до вікна затирав собі з вдоволеня руки.... пишна тут околиця.... незвичайно пишна. — За хвильку по тім був він вже в комнатї і витав ся з приятелями, потрясаючи їм руками, як би умисно приїхав тут до Джорджії на то, щоби їм руки повикручувати.

— Ну, що-ж Смарт — спитав Джемс по повитаню — вже-сте оглянули свою нову посїлість? Сподобалась вам?

— Страшенно — відповів Смарт — страшенно, за чотири недїлї стану тут вже зі всїма манатками; О'Туле вже тепер там лишив ся і прийде аж нинї вечером. Але.... де-ж єсть мала жіночка? — спитав він розглядаючись всюди по комнатї — я би хотїв повитати передовсїм Мрс. Аделю Ляйвльову.

— Зараз прийде — відповів Джемс; — та що там такого у вас в кишени? — За чим так шукаєте.... чи не заткала ся вам?

— Не знаю — відповів Смарт і старав ся всякими способами видобути з лївої кишенї фрака якусь тїсно звинену пачку — я тут щось знайшов на дорозї — Кук схопив ся і приступив до него — видко загубив якийсь подорожний або хтось з Черокі.

— Славно тестю — отто щастє! — крикнув Кук, коли Смарт добув пару вовняних панчіх з кишенї — знайшли ся!

— Могли би були й не знайти ся — замуркотів старий — кат би їх взяв — мого тютюну, що я его також загубив, нїхто не знайшов і не приніс.... а їх не можу позбути ся. — Він упхав панчохи чимскорше до кишенї, бо отворились двері і увійшли панї.

— Ах, Мр. Смарт! — відозвала ся Аделя і витягнула руку до него — витайте нам

агітаторами, котрих головного провідника, Желяшкевича, заарештувала полиция і єго справу віддала судови карному. Ті забуреня представлені в деяких тутешних дневниках яко обяв робітничого руху, закінчили ся арештованєм поліцийними властями кількох надто голосних проводирів. Дня 13 с. м. в понеділок, отже по сьвяточнім дню, товпа — около 150 тутешних робітників, напала робітників „Мазурів“ занятих при роботі коло будови другого шляху з головного двірця на Підзамче, а на другий день, ві второк, подібний напад устроєно на робітників, занятих при будові університетської клініки при улици Пекарскій. Розслїджено, що почин до тих непорядків вийшов від товариства мулярів, каменярів і теслїв. Полиция, що вдала ся в сю справу, мусїла вправдї загрозити ужитком оружия, але ужитку з неї не зробила. Отже хибні були донесеня о скалїченях робітників і полицийних вояків. Судове слїдство веде ся.

— **Огні.** Доносять телеґрафічно, що в Краківци, яворівского повіта, вибух вчера огонь; погоріла школа і будинки сусїдного господаря Білостецкого. Огонь вскорі угашено.

— **Добре собі зажартував** невідомий доси чоловік у Відни. Дня 8 с. м. явив ся в каварнях „Habsburg“ і „Newaldhof“ якийсь вояк з 2 полку і заявив господарям, що войскові музики того самого другого полку, котрі там грали, мають сейчас застановити гру і вернути до касарнї. На велике здивованє гостий мизики перестали грати і забрали ся до касарень. Та на тім не конець. Одна часть того полку лишила ся у Відни, а головна частина вимашерувала вже перед тим до Бруку. Отже оставша ся частина сего полку одержує телеґраму, щоби разом з музикою війсковою о год. 11-ій в ночи виїхала до Бруку. І так стало ся. У Відни все було зворушене, говорили вже про мобілізацию та ломили собі голови, що то має означати. Тимчасом все то було зручним жартом невідомого доси чоловіка....

— **Винахідник в сьвященичій рясі.** Римокатолицкий капелян в Верщец, на Угорщинї, Франц Ксавер Бартль видумав новий трицикль і постарав ся вже о патентованє свого винайденя в Угорщинї, Австриї і Нїмеччинї. Після ореченя одного знатока визначує ся новий трицикль двома сильними колесами, полученими між собою так, що они без спільної оси держать ся в докладно означеній вїддали. Сей трицикль може нести на собі не лиш одну, але і кілька осіб, а можна умістити на нїм вигідно і пакунок. Особливо має бути нова машина дуже пригідна для войскових цїлий. Кажуть, що вже при сегорічних маневрах войскових будуть уживати того трицикля.

— **Музичні ноти — телеґрафом.** Урядник телеґрафічний в Мілянї Деметріо Алята випай шов спосіб пересилання музичних нот телеґрафом і недавно показував той свій винахід італїйскому міністрови почт в Римі. Міністер визначив комісию для розсліду того винаходу молодого урядника, одареного великим талантом музикальним. Він від довшого часу займав ся укладом відповідної для нот азбуки на телеґраф.

— **Похований живцем.** Італїяньский конзуль в Мерсинї (азиятскій Туриччинї), Овідіо Россі, помер сими днями і єго похоронили з великим торжеством на міскім католицкім кладовищи. Того самого дня почув сторож на кладовищи крики і стогнане з гої новозасипаної могили конзуля. Перестрашений сторож побіг в місто, щоби дати о тім знати родинї консуля. Коли зараз по тім отворено гріб, побачили страшний вид: тїло нїби то умершого консуля перевернуло ся в наслїдок страшних конвульсий, волосе було вирване клочами, лице розпухло, очи вискочили з ямок, кулаки були стиснені. Показало ся, що Овідія Россіого похоронили живого і що він вже в могилї удусив ся.

— **Померли:** О. Іван Гороцкий, сьвященик-ювілят, парох Росільної, богородчаньского деканата, дня 10 мая в 85-ім роцї житя, а 58-ім сьвященьства; — о. Іларий Алексевич, парох в Ниврі, кудринецкого деканата, станїславівскої епархиї дня 10 мая в 75-ім роцї житя а 51-ім сьвященьства; — у Відни посол др. Август Вебер, один з провідників нїмецко-лїберальної партиї.

Подяка. Честний Іван Дацько в Плотичи коло Тернополя дарував в користь „Тернопільскої Рускої Бурси“ одну штуку безроги. За сей дар складає Виділ Бурси сердечну подяку.

Господарство, промисл і торговля.

— **ХІ-ті загальні збори товариства** „kółek rolnicz-их“ відбули ся дня 15 мая в Тернополи. Богослуженя відправили: в костелї архіепископ Ісакович, а в церкви парох Громницкий. Наради зборів відкрив презес Августинович, дякуючи між иншим також арх. Ісаковичеви за підпиранє товариства. Арх. Ісакович у відповіди підніс спільну працю згідну обох братних народів — а до того навязав знов крилошанин Билиньский свою промову, в котрій взивав до спільної працї і закладаня як найчисленнїйших „кулок“. Відтак наступило повитанє бурмістра тернопільского Погорецкого. Довша дискусия вивязала ся над справозданем о дїяльности товариства в 1894 р. Головнїйші дані в тім справозданю такі: В 1894 р. були засновані два повітові заряди „кулок“, іменно в Самборі і Хшанові, так що тепер єсть вже 32 повітових зарядів. В тім же роцї отворено 76 нових „кулок“ в 39 повітах з 2362 членами. Найбільше, бо 10 „кулок“, отворено в сяніцкім повіті. Взагалї істнує дотепер 998 „кулок“ в 1361 громадах з 48.529 членами. Читальні „кулок“ мають 72.594 книжок. В 1884 р. через головний заряд спровадили „кулка“ інфлянтского льну за 3023 зр. 40 кр. і рiзного насіння за 7141 зр. 69 кр. Крім того мали „кулка“ при закупнї рільничих машин опуст в висоті 20 проц. В 1894 р. спровадили „кулка“ того рода машин за 2561 зр. 92 кр., штучного навозу за 12.630 зр. За цїлий час істнованя спровадили „кулка“ насіня за 100.501 зр. 9 кр., рільничих машин за 24.209 зр. 94 кр. і штучних навозів за 73.353 зр. Особливу увагу звернув головний заряд товариства на основанє крамниць. З кінцем 1892 р. було 522 крамниць „кулок“ з основним капіталом 250.000 зр. а чистим зиском понад 100.000 зр. Тепер же єсть 800 крамниць. Головний заряд розвинув дїяльність також в напрямі основаня позичкових кас і обезпеченя членів „кулок“ від огню. В краківскім товаристві взаїмних обезпечень було з кінцем 1893 р. обезпечених членів „кулок“ на суму 3,599.062 зр. Касовий білянс виказує доходи в сумі 16.096 зр. 61 кр., розходи в сумі 15.325 зр. 17 кр., осталось в касї „кулок“ готівкою 771 зр. 44 кр. — Заряд головний зарядив в 1894 р. люстрациї господарств селяньских в 260 громадах в 23 повітах. Люстрациї переводили теоретично і практично образовані люстратори товариства: Ж. Гаварецкий, Вас. Король, Кар. Мелецкий, Ф. Найштайн і Володимир Шибиньский.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 17 мая. Кн. Альбрехт, реґент Бравншвайґский від'їхав вчера вечером. Є. Вел. Цїсар приймав вчера по полудни ґр. Кальнокого на довшій авдиєнциї.

Люблянa 17 мая. Що ночи дають ся тут чути слабі землетрясеня, котрі однакож вже людий не лякають. Вчерашної ночи була тут сильна буря з великою зливою. Вчера від 10 год. перед полуднем падав тут снїг.

Прага 17 мая. Вчера по спаленю штучних огнів з нагоди торжества в день сьв. Івана Непомука зробила величезна товпа демонстрацию викрикуючи перед театром чеським: „Слава“, а перед полицією: „Проч“! На двірци зелїзницї державної повибивано вікна. Кількох демонстрантів арештовано.

Берно (швайцарске) 17 мая. Зі всїх сторін краю доносять, що упали великі снїги, котрі місцями перервали комунїкацую.

Рим 17 мая. Міністер скарбу Соніно виголосив на пирі, устроєнім для него вибордями, бесїду, в котрій сказав, що поступаючи дальше на дорозї, котру вибрало правительство, дасть ся завести лад у фінансах краю. Видатки на армію і маринарку зменшать ся в найблизшім буджетї знову о дальших 9 мілїонів.

в Джорджії.... сердечно витайте.... будемо сусїдами, як колись в Гелені.

— Покидаю Уніон — сказав на то Смарт усьміхаючись а переношу ся до Бункер Гілль. Шкода лиш, що Мрс. Брайдельфордова....

— А ваша люба жінка також десь незадовго сюди приїде? — перебила єму тут Аделя борзо, бо не хотїла допустити згадки про ті часи. Але Смарт давним звичаєм мусїв докінчити розпочате реченє і говорив дальше:

...не може тут також устроїти собі „скромного помешканя....“ можна би часом випити разом склянку чаю. От видите, Мрс. Ляйвльово, що я правду казав.... Бога мала на устах, а в серци чорта; тота жінка, що то заєдно вихвалювала свого „небіжчика“, належала також до....

— Ах, Мр. Смарт, коби ви ще намовили Кука і тата Ляйвля, щоби й они сюди перенесли ся, як би то нам тут красно жило ся всїм разом!...

...тої ватаги розбишаків — говорив Йонатан дальше не даючи собі перебити. — В її хатї знайшли повнісько товарів та богато паперів, що дали поясненє цїлої справи. Знайшло ся також, а то кидає ще страшнїйше сьвітло на роботу тих опришків, щось і з річий того Голька, о котрім думали, що він утопив ся; тимчасом річ певна, що они єго убили. А того, що подав ся був за Голькового сина, також зловили. З паперів, знайдених під підлогою, показало ся також, що Брайдельфордова називала ся давнїйше Давлїнґова. Она убила свого першого чоловіка при помочи другого тим способом, що вбила єму в голову довгий гвіздь; Брайдельфорда повісили відтак реґулятори в Місурі, а она сама ледви з тяжкою бідою утекла до Арканзасу.

— Але мої добрі Мр. Смарт — відозвала ся Аделя знову — а що, як би я вас попросила, щоби ви дали спокій тим страшним історням?... Розповідайте нам лїпше щось веселого.

— Гм.... і то може бути — відповів Смарт.— Мрс. Еверетовій дали яко відшкодованє значну часть із найдених річий і она має тепер в Гелені спокій. Але вертаючи до порушеної вами перед тим справи, Мрс. Ляйвльово, то й я був би за тим, щоби фірма Кук і Ляйвлї як найборше покинула Арканзас і перенесла ся сюди межи хінові дерева та в кокову траву. Ну, як, джентльмени.... мали би-сте охоту продати свою ферму та перенести ся сюди? Чудесний край, та і цїла родина була би в однім місци!

— Гм.-.. не знаю — відозвав ся Кук — я би охотно тут осів.... та й моя жінка не була би від того....

— Нї, дїти! — сказав на то Ляйвлї старший і многозначно покивав головою — я вас дуже люблю і моя стара також, а я.... я би дуже радо побував з нами, але на всхід вже не піду. — Тут нема нїгде лїса, самі плянтажі та нїґри.... тут найдикійші зьвіри то — кріолики, а найбільші птахи, то домашні гуси. Тут навіть пси не знають сї більше на медвежій тропі, як от Смарт, котрий, як менї видить ся, ще нїякої не бачив. Тут не можна і на десять кроків відійти від широкого гостинця, щоби не треба перелазити через дванайцять перелазів. Джіммі не удав ся в свого батька, але менї тут не жити, а що ми вже позбули ся тих розбишаків на ріцї....

— Тату Ляйвлї, Дан приніс ваші черевики — шепнула Аделя усьміхаючись і показала на вишкірившого ся мулята.

— Дїти — відозвав ся Ляйвлї і глянув перепуджений та в сьмішнім заклопотаню на молоду жіночку.... завтра.... завтра таки направду узую черевики, навіть панчохи уберу і буду доти носити, доки буду тут з вами, але нинї.... нинї ще веселїм ся.

(Конець).

Переклав: *К. Вербєнко.*

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.